

Position Paper Coalitie Anders Reizen

Rondetafelgesprek Nationaal Burgerberaad Klimaat | Blok Reizen | 1 oktober 2026

Meer ruimte voor anders reizen: van advies naar gezamenlijke uitvoering

Coalitie Anders Reizen steunt de adviezen van het Nationaal Burgerberaad Klimaat en verwelkomt de stappen van het kabinet. Voor een uitvoerbaar vervolg zijn echter aanvullende kabinetskeuzes nodig. Met zes stappen koppelen wij de adviezen aan de collectieve kracht van werkgevers: we bieden praktijkervaring en samenwerking voor versnelling. Zo geven we ook invulling aan de oproepen van zowel het Burgerberaad als TNO (gedragsreflectie kabinetsreactie) tot meer samenwerking.

Over Coalitie Anders Reizen

Sinds 2015 verenigt stichting Coalitie Anders Reizen tientallen publieke en private werkgevers met ruim een half miljoen medewerkers. Onze missie: 50% minder CO₂-uitstoot per fte uit werkgebonden personenmobiliteit in 2030 ten opzichte van 2016. In tien jaar bespaarden de werkgevers 2 megaton directe CO₂-uitstoot; veel leden hebben het reductiedoel al bereikt. Onze ambitie voor 2035: emissievrije nationale zakelijke mobiliteit, halvering van de uitstoot van internationaal reizen en een bereikbaar Nederland voor iedereen, betaalbaar en duurzaam. Wij werken hieraan door de kracht van het netwerk, kennisdeling, agendering en praktische actie. Wat werkt, delen we ook met kleinere werkgevers met minder kennis en capaciteit.

Zes stappen om de adviezen in praktijk te brengen

1 Wij organiseren samenwerking in de praktijk via ons Doorbraakprogramma

“Om iets moois op te bouwen is een goede samenwerking nodig over grenzen heen. De overheid, bedrijven, burgers en andere landen moeten samenwerken om tot oplossingen te komen.”

Het voorstel voor een landelijke mobiliteitstafel kreeg 66% steun binnen het Burgerberaad, onder de vereiste 75%. Wij onderschrijven de oproep tot samenwerking en zien in dit voorstel een waardevolle richting. Wij waarderen zeer dat het kabinet bestaande samenwerking en werkgeversinitiatieven ondersteunt, waaronder onze Coalitie. Verwijzen naar bestaand overleg biedt echter onvoldoende antwoord op knelpunten die werkgevers niet zelf kunnen oplossen. Daarom willen we in 2027 een Doorbraakprogramma starten met vooralsnog drie DoorbraakLabs: EV & Energie; Bereikbaarheid voor iedereen, betaalbaar en duurzaam; en Internationaal reizen. In deze Doorbraaklabs willen we vanuit de praktijk systeemblokkades aanpakken die een werkgever niet alleen kan oplossen. Door samen innovaties en beleidsinterventies te ontwikkelen, testen en toe te passen. Werkgevers bieden praktijkomgevingen en data; marktpartijen ontwikkelen mee. Kennisinstanties onderzoeken onder meer gedragsverandering en vertalen kennis naar bewezen toepassingen voor landelijke opschaling. Ministeries en consumentenorganisaties nodigen we uit om aan te sluiten. Van KGG, I&W en Financiën vragen we een gezamenlijke uitvoeringsaanpak met concrete afspraken over beleidsaanpassingen, meerjarige cofinanciering van onderzoek, monitoring en praktijkproeven, en landelijke opschaling. Werkgevers kunnen sturen via reisbeleid, vergoedingen, werktijden en vervoersaanbod. Fiscale regels, internationale treinverbindingen en netcongestie vragen inzet van overheid en andere partners. Via de Coalitie en netwerkpartners delen we de opgedane praktijkkennis, best practices ook met kleinere werkgevers, onder meer via een kennisportal dat we eind 2026 willen lanceren.

2 Maak elektrisch rijden ook tweedehands toegankelijk

Met 80% steun vraagt het Burgerberaad om elektrische occasions in Nederland te houden en deze met een subsidie en een accukwaliteitsrapport voor meer mensen bereikbaar te maken.

Wij steunen dit advies: betaalbare elektrische occasions moeten ook bereikbaar worden voor werknemers die op de auto zijn aangewezen. Wij verwelkomen de aangekondigde inruilregeling van het kabinet in dit kader, met prioriteit voor huishoudens met een laag middeninkomen. Het kabinet verwacht hiermee ook elektrische occasions in Nederland te houden. Volgens ons is tegelijkertijd een gerichte prikkel nodig om elektrische leaseauto's langer hier te gebruiken en betaalbaar aanbod te behouden. Vraagstimulering vereist voldoende aanbod. Voer daarom de beoogde greentimerregeling, met verlaagde bijtelling voor elektrische auto's van 5 tot 8 jaar oud, vóór 2029 in. Bij onze deelnemers is nog 92% van de woon-werkautokilometers fossiel en slechts 8% elektrisch: betaalbare occasions kunnen voor veel werknemers verschil maken.

In het DoorbraakLab EV & Energie willen we testen hoe gedragsinterventies, leasebeleid, vergoedingen en laadvoorzieningen elektrisch rijden toegankelijker maken voor werknemers die voor hun woon-werkreis op de auto zijn aangewezen.

3 Maak fietsen aantrekkelijker en verlaag de aanschafdrempel

“25% van de mensen wil best met de fiets naar het werk, maar heeft niet de beschikking over een geschikte fiets”. Met 83% steun vraagt het Burgerberaad fietsen naar het werk en thuiswerken actief te stimuleren, voor klimaat, gezondheid en ruimtegebruik.

Wij onderschrijven dit advies: werkgevers kunnen fietsen en thuiswerken stimuleren als de mogelijkheden praktisch uitvoerbaar en financieel aantrekkelijk zijn. Wij waarderen dat het kabinet fietsen wil stimuleren en uitbreiding van de leasefietsregeling onderzoekt. Bekendheid met bestaande mogelijkheden neemt echter niet alle drempels weg. Het afwijzen van een hogere belastingvrije fietsvergoeding en uitstellen van besluitvorming over de leasefietsregeling gaan ons niet ver genoeg. Maak het werkgevers dan in ieder geval mogelijk om een hogere fiets- dan autovergoeding te bieden aan medewerkers door hen de ruimte te geven om fiscaal te middelen binnen de onbelaste kilometervergoeding. Verlaag de bijtelling voor de fiets van de zaak van 7% naar 0%. Betrek werkgevers bij de uitwerking en maak de mogelijkheden breed bekend.

Onze handreiking: In het DoorbraakLab Bereikbaarheid voor iedereen, betaalbaar en duurzaam willen we combinaties van fietsvergoedingen, toegankelijke fietsregelingen, gezamenlijke uitvragen en fietshubs, probeeracties en voorzieningen op het werk testen. Juist voor lagere inkomens, onregelmatige werktijden en moeilijk bereikbare werklocaties. Vraagbundeling door werkgevers, zonder gezamenlijke inkoop, biedt de markt kansen voor betaalbare, kwalitatief goede fietsen.

4 Vergoed de ketenreis eenvoudig en samenhangend

Het voorstel voor minder en schonere vervoersbewegingen via fiets-ov-combinaties, mobiliteitshubs, deelauto's en carpoolen kreeg 69% steun binnen het Burgerberaad, onder de vereiste 75%.

Hoewel het voorstel niet is aangenomen, steunen wij de richting: een betaalbare hele reis met goed aansluitende duurzame vervoersmiddelen. Wij verwelkomen de steun van het kabinet voor deelmobiliteit en regionale samenwerking. De verwijzing naar vervoerders en decentrale overheden biedt echter onvoldoende zekerheid dat de hele reis aansluit op woonlocaties en werktijden. Ruim een derde van de bedrijven op bedrijventerreinen noemt de ov-bereikbaarheid slecht; zes op de tien vinden alternatieven voor de auto belangrijk. Verre haltes en gebrekkige aansluitingen bemoeilijken ook personeelswerving (Ipsos I&O voor Natuur & Milieu, mei 2026). Thuiswerken helpt: 67% van onze werkgevers heeft thuiswerkbeleid; 13% geeft aan dat werknemers niet verplicht naar de werklocatie hoeven. Voor wie wel reist, zijn betaalbare alternatieven nodig.

Onze handreiking: In het DoorbraakLab 'Bereikbaarheid' willen we op minimaal drie typen werklocaties fiets, ov en deelvervoer in samenhang beproeven, al dan niet via mobiliteitshubs: eenvoudig te boeken en te vergoeden, afgestemd op woonlocaties en betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam, ook buiten kantooruren. We maken deelnemers bekend met bestaande onbelaste vergoedingen voor ov en zakelijke deelfietsen. Van de overheid vragen we om ontbrekende fiscale schakels aan te vullen, zoals onbelaste vergoeding van P+R-kosten bij een ov-ketenreis. Ontwerp en realiseer hubs met werkgevers en regio's op basis van reisstromen, werktijden en werknemersbehoeften.

5 Vereenvoudig thuisladen en stimuleer netbewust laden

Binnen het Burgerberaad is voorgesteld private laadpunten beter te benutten en zonne-energieoverschotten op te slaan, om laden te verduurzamen en het elektriciteitsnet beter te benutten.

Wij steunen de gedachte achter dit voorstel: laadpunten en duurzame stroom slimmer benutten, met voldoende laadzekerheid voor werknemers. Wij verwelkomen de kabinetsinzet op laadinfrastructuur en bidirectioneel laden. Naast techniek is eenvoudiger vergoeding van thuisladen nodig; daarop biedt deze reactie nog geen concreet antwoord. Maak vergoeding mogelijk met één uniform, marktconform kWh-tarief dat periodiek kan worden geactualiseerd. Dit vermindert de administratie: contractprijzen, vaste kosten, zonnepanelen en teruglevering per werknemer beoordelen is bijna ondoenlijk, zeker bij dynamische contracten. Nu gebeurt dit veelal met steekproeven. Behoud de mogelijkheid hogere werkelijke kosten aan te tonen en combineer de vereenvoudiging met prikkels om buiten piekuren te laden. Onze handreiking voor betere benutting en duurzamer laden: In het DoorbraakLab EV & Energie gaan we met werkgevers en laadpartijen vergoedingen, afspraken en automatische laadsturing testen die de netbelasting thuis en op het werk beperken, met voldoende laadzekerheid voor werknemers.

6 Maak de internationale trein een aantrekkelijker alternatief

Met 86% steun wil het Burgerberaad in 2030 minimaal 20% meer treinreizigers, onder meer door internationale reizen goedkoper, makkelijker boekbaar en beter op elkaar aangesloten te maken.

Wij onderschrijven dit advies: voor meer internationale treinreizen moeten naast een juist beleid bij bedrijven ook prijs, reistijd, betrouwbaarheid en boekbaarheid samen verbeteren. Wij verwelkomen de kabinetsinzet op betere aansluitingen en eenvoudiger boeken. Het kabinet neemt het voorstel om de trein goedkoper dan vliegen te maken echter niet over en voorziet geen financiële besluitvorming over verdere versnelling. Dat gaat ons niet ver genoeg: ook prijs en reistijd bepalen of werknemers de trein kiezen. Wij vragen concrete Nederlandse en Europese inzet op een gelijkwaardiger fiscale behandeling en betere verbindingen, met een tijdspad voor besluiten. Maak het duurzaamste alternatief ook financieel aantrekkelijker. Onze handreiking voor opschaling: In het DoorbraakLab Internationaal reizen bundelen we de wensen en knelpunten van werkgevers en werknemers als gezamenlijke markt vraag, zonder gezamenlijke inkoop. Zo stimuleren we vanuit werkgevers ook boekingssystemen die de duurzaamste reis makkelijker boekbaar maken en vervoerders die het aanbod vergroten. Ook willen we aangepast reisbeleid en betere reisinformatie testen.